

► **M. Claude Turmes**, *Ministre de l'Énergie*.- ... a wat mer elo hoffentlech schnell duerch d'Prozedure kréien, ass eigentlech eist beschte Instrument, fir kloer ze maachen a Frankräich: Cattenom weiderbedreiwen ass och fir Frankräich e grouse finanzielle Risiko! An an där Hi-sicht hoffen ech, dass mer bei där Geleëenheet dann all zesummen un engem Strang hei zéien.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Minister. Den Här Schank huet nach eng Zousazfro. Här Schank, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marco Schank** (CSV).- Ech hunn nach 39 Sekonnen. Ech hu mer déi extra gehalen, Här President.

Ech wëll einfach, datt ech et richtig verstanen hunn. Dat heescht, d'Regierung huet wëlles, sech zolidd anzemeschen an déi dräi Dossieren, déi ech ervirbruecht hunn, engersäits d'Verlängerung vun der Liewenszäit vun de Reakteren, dann zweetens d'Programmation pluriannuelle, an drëttens och d'Vergruewe vun nuklearen Offäll am Kader vun deene Consultatiounen. Hunn ech dat richtig verstanen?

► **M. Claude Turmes**, *Ministre de l'Énergie*.- Jo, ech hunn elo aus Zäitgrënn net reagéiert op déi Saach vun de radioaktiven Offäll. An der Belsch ass d'Situatioun am Moment eigentlech nach e Status quo. Et gëtt déi Rumeur, dass dann dat, wat se virgesinn hunn, net géif kommen, an dass dann eventuell e Standuert an den Ardennen erëm géif an d'Gespréich kommen. Mä bis elo gëtt et keng Prozedur, déi eigentlech an déi Richtung geet.

A Frankräich ass et esou, Dir wësst, dass et do virun engem Joer, ech mengen, et ass elo scho bal e gutt Joer hir, zimlech hefteg Auseen-setzung e gi sinn um Site selwer zu Bure. Mëttlerweil ass et esou, dass eben déi Aart a Weis, fir Atomoffall einfach ënnert dem Buedem ze vergruewen, déi gëtt vun ëmmer méi Experten a Fro gestallt. A gutt, ech mengen, do musse mer kucken, mir sinn do um Ball, wou deen Dossier hileeft. An ech denken, dass mer do och esou aktiv si wëll mer dat op aneren Dossiere sinn.

Villmools Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Energieminister. Dëse Punkt ass domadder ofgeschloss.

6. Ordre du jour

Ier mer zum nächste Punkt vum Ordre du jour kommen, vläicht nach e puer Wieder zum Ordre du jour vu muer. Mir hu gëschter dräi Projeten an haut ee Projet de loi ugehall, déi eng Rei Mesuren aféieren am Fall vun engem sougenannten haarde Brexit, also ouni Deal. Et sinn nach zwee Projet-de-loien, déi an deem Kader duerch d'Chamber mussen. Et sinn dat de Projet de loi 7412 iwwert de fräie Persoune-verkéier, deem säi Rapport muer de Moie vun der aussepolitischer Kommissioun ugehall gëtt, an de Projet de loi 7426 iwwert d'Áféiere vun Iwwergangsmesuren am Beräich vun de Fongeninvestissementen, deem säi Rapport haut de Moie vun der Finanzkommissioun ugehall ginn ass. Fir béid Projekte gëtt de Basismodell proposéiert.

Ass d'Chamber domadder averstanen, datt béid Projete muer um Ufank vun der Sitzung virun der Consultationsdebat op den Ordre du jour gesat ginn?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

7. 7350 - Projet de loi concernant certaines modalités d'application et les sanctions du règlement (UE) 2017/852 du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2017 relatif au mercure et abrogeant le règlement (CE) n° 1102/2008

Da kënne mer elo zum Projet de loi 7350, engem EU-Reglement iwwert de Quecksëlwer, kommen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgelegt. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Gilles Roth, den Här Max Hahn, den Här Georges Engel, den Här Fernand Kartheiser, den Här David Wagner an den Här Marc Goergen. D'Wuert huet elo de Rapporteur vun deem Projet, den honorablen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

► **M. François Benoy** (déi gréng), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir

Hären, Quecksëlwer ass en héich géftegt Schwéiermetall, dat eng grouss Geför fir d'Gesondheet vun de Mënschen an der Émwelt ass. Schon d'Anootmen an d'Beréiere vu kleng Quantitéiten kënnen zu schlimme gesondheetleche Problemer beim Mënsch féieren, andeems se den Nerven-, Verdauungs- an Immunsystem, grad wéi d'Longen, d'Nieren, d'Haut an d'Aen, ugräifen.

Schwangerer, Puppelcher a Kanner sinn natierlech besonnesch vulnerabel. Quecksëlwer ass an der Aerdkrust, mä gëtt duerch d'Fräisetzen, wat zum gréissten Deel duerch d'Aktivitéiten vum Mënsch passéiert, zur Geför fir d'Leit an d'Émwelt. Kuelekraaftwierker joen zum Beispill grouss Quantitéiten vu Quecksëlwer an d'Loft. Och an de Goldminen gëtt de Schwéiermetall fräigesat oder iwwert d'Verbrennung vun Offall a Klärschlamm, bei der Produktioun vu PVC, Zement, Stol an Eisen, fir just e puer Beispiller ze nennen.

Och a Produiten, wéi zum Beispill Batterien, Thermometere, Amalgam fir d'Zänn, Medikamenter, Biren oder kosmetesche Produiten, ass Quecksëlwer. Fräigesat Quecksëlwer ka sech och a méi géftege Methylquecksëlwer transforméieren, deen am Waasser an an der Natur lant an da vun den Déieren a Planzen opgehall gëtt.

Duerch Bioakkumulatioun, also zum Beispill dee méi grouse Fësch, dee vill méi kleng Fësch ësst an esou weider, ginn d'Schadstoffe an der Chaîne alimentaire da verstärkt. Grad Fësch a Fruits de mer sinn dacks mat Quecksëlwer be-lascht.

Um traurege Beispill vun der klenger japanescher Stad Minamata gesäit een, wéi schlecht Quecksëlwer wierklech fir d'Gesondheet vun de Leit ass. Industriell Ofwaasser, dat mam Schwéiermetall kontaminéiert war, huet d'Waasser an den 1950er Jore ronderëm d'Stad verknascht. De Quecksëlwer huet sech an de Fësch an an de Fruits de mer akkumuléiert an huet do ronn 2.000 Leit vergëft. Ier dës Kontaminatioun entdeckt ginn ass, sinn zu Minamata vill Leit dru gestuerwen an hu Symptomer vu Lämung virgewisen. Dës Krankheet vu Minamata huet der Konventioun vu Minamata aus dem Joer 2013 hiren Numm ginn, déi d'Zil huet, de Quecksëlwer weltwäit ze reduzéieren, also do, wou en ausgestouss gëtt, awer och, wou en hintransportéiert respektiv verschafft gëtt.

Et dierfen zum Beispill keng nei Quecksëlwerminne méi opgemaach ginn. Vun 2020 u sinn zum Beispill eng Partie Produite mat Quecksëlwer, wéi Biren oder Thermometere, verbueden. An och d'Entsuegung an den Import an Export ginn iwwert dës Konventioun geregelt.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, den héich géftege Quecksëlwer ass op ville Plazen ze fannen. An dofir musse mir och weider derfir suergen, dass d'Abränge vu Quecksëlwer an onser Émwelt reduzéiert gëtt. A genau dat maache mer mam Gesetzesprojet 7350, dee Präzisiounen gëtt zur Applikatioun vum europäesche Reglement 2017/852, dat sengersäits déi international Minamata-Konventioun iwwert de Quecksëlwer ëmsetzt, vun där ech grad geschwat hunn.

D'Émweltministesch huet de Gesetzesprojet den 8. August 2018 deposéiert. Mir sinn an der Kommissioun d'Texter de 6. März duerchgaangen an hunn de Rapport den 20. März d'lescht Woch ugehall.

Mam Gesetzesprojet soll duerch Konditiounen, Aschränkungen, Kontrollen a Sanktiounen e méi héije Schutz a manner Pollutioun duerch de Quecksëlwer entstoën. Heivu beträff ass déi ganz Kette vum Ofbau, dem Notzen, dem Stockéieren, dem Handel an der Offallgestioun vum Quecksëlwer an all senge verschiddene Formen.

Mam Gesetzesprojet kritt de Minister, deen d'Émweltverwaltung a sengen Attributiounen huet, d'Kompetenzen an deem Beräich, ausser fir den Amalgam dentaire, woufir de Minister, deen d'Direktioun vun der Santé ënner sech huet, d'Verantwortung kritt. D'Santé muss sech mat deem Gesetz iwwregens en nationale Plang ginn, fir dass an absehbarer Zäit keen Amalgam méi an den Zänn benotzt gëtt.

Da komme mam Gesetzesprojet eng Rei Dispositiounen fir d'Ermëttlung an d'Feststellung vun Infrauktiounen an d'Moossnamen an d'administrativ Mesurë respektiv d'penal Sanktiounen, déi dann dodrun hänken.

Mam Gesetzesprojet gëtt awer och en Deel vun der obligatorescher Formatioun vun den Ermëttler, deen d'spezifesch Penaldispositiounen vun deem Gesetz traitéiert, ofgeschaaft. Déi Leit hu jo schonn d'Funktions vum Officier de la police judiciaire a sinn deemno mam Droit pénal an dem Code de procédure pénale vertraut. Déi spezifesch Dispositiounen vum de verschiddenen Émweltgesetzter gläiche sech an déi

concernéiert Professioneller kenne sech och gutt doranner aus.

Dësen Deel vun der Formatioun ass also an der Praxis net néideg an och net praktikabel, an dës Stonne géifen dann um Terrain feelen, do, wou mer d'Leit brauchen.

D'Chambre de Commerce hat an hirem Avis keng Remark gemaach an heescht de Gesetzesprojet gutt. De Statsrot hat e puer Remarken zum Gesetzesprojet gemaach, dorënner och eng Opposition formelle wéinst dem Paraphraséiere vun Dispositiounen vum europäesche Reglement a freet par contre d'Reférenz. Deem gouf natierlech Rechnung gedroen.

Quecksëlwer ass, wéi gesot, en héich géftegt Schwéiermetall, wat zu iwwer 90 % duerch d'mënschlecht Aktivitéit fräigesat gëtt. 40 % bis 80 % vum Quecksëlwer, wat an Europa am Émlaf ass, kënnt iwwregens aus anere Regiounen. Dat mécht nach eemol daitlech, wéi wichteg international Konventiounen an d'Kooperatioun sinn, fir weltwäit Émweltverschmutzungen an de Grëff ze kréien.

Mat deem Gesetzesprojet maache mir genau dat. Mir präziséieren d'Applikatioun vun engem Reglement mam Zil, och zu Lëtzebuerg onser Verantwortung nozekommen a Richtung vun enger quecksëlwerfräier Gesellschaft.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren a ginn heimat och direkt den Accord vun der grénger Fraktioun.

► **Une voix**.- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Benoy. Als éischte Riedner ass den honorablen Här Gilles Roth agedroen. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Merci, Här President. Merci och dem François Benoy fir säi schrëftlechen a mündlechen Bericht. Ech wëll, Här President, op ee Punkt agoen, dee sech an deenen dräi Gesetzesprojeten, déi mer elo wäerten ofstëmmen, all Kéiers an darselwechter Form erëmfënnt. Et geet méi genau ëm d'Applikatioun vun de Strofbestëmmungen an de Contrôle dovunner, déi an deene Gesetzter virgesi sinn.

Wat ass nei? Ma nei ass, dass niewent der Police an niewent enger Hällewull vu Fonctionnären an Zukunft och Employéen, déi also net de Statut vun engem Statsfonctionnaire hunn, d'Méiglechkeet kréien, fir d'Applikatioun vun de Strofbestëmmungen vum deene Gesetzter ze sanktionéieren. Dat ass een Novum.

Zweete Punkt ass deen, dass, wéi de François Benoy dat virdru gesot huet, eigentlech déi Leit, Fonctionnären an Employéen, zwar d'Qualitéit vun engem Officier de police judiciaire kréien, mä si brauche keng Formatioun méi ze hunn, fir d'Applikatioun vun deene Strofbestëmmungen weider kennenzeléieren. Dat ass eppes, wat een net einfach sollt esou hinhuelen.

Wann een d'Qualitéit vun engem Officier de police judiciaire huet, dann ass dat net een Titel, deen ee kritt, mä et ass eng Funktioun, déi ee kritt. A mat där Funktioun, do si Kompetenze verbonnen. A wann Der de Gesetzestext am Detail kuckt, da ginn déi Kompetenze ganz wäit. Dat geet souguer, fir a Locaux professionnels eranzegoen, net nëmme zu Dag, mä och zu Nuecht an ouni Accord vun dem Propriétaire. Ech soen „ouni Accord vum Propriétaire“, de Propriétaire muss just virdrun avertéiert ginn.

Dat heescht am konkrete Fall, dass déi Leit, Fonctionnären an Employéen, souguer kënnen an eng Dokteschpraxis eragoen, fir ze kucken, ob nach Amalgam verschafft gëtt oder net, a si hu souguer Accès zu de Patientendossieren. Also mir schwätzen hei net vun iergendenger belangloser Dispositioun.

En zweete Punkt ass deen, wann déi Fonctionnären oder Employéen, déi dann d'Qualitéit vum Officier de police judiciaire hunn, Feststellung maachen, da sinn déi Schrëftstécker, déi Procès-verballen, déi valéieren « jusqu'à inscription de faux » an « de preuve contraire ». Also et ass ee graven Agrëff an déi perséinlech Fräiheet vum deem eenzelne Bierger, deen an esou engem Virfall konfrontéiert gëtt.

An, Dir Dammen an Dir Hären, et kënnt och net vun ongeféier, dass de Conseil d'État sech heftegst géint déi dote Sträichung, fir dass déi Formatioun misst gemaach ginn, fir déi Strofbestëmmungen besser kennenzeléieren, gewiert huet. An e ass och net d'accord mat där Antwort, där lapidarer Antwort, déi d'Regierung ginn huet: « Les agents concernés ont une bonne connaissance des dispositions pénales. »

(Hilarité)

Si kennen alles. Also de Conseil d'État monéiert eppes an et hëlt een dat emol net als Ophän-

ker, fir dat nees an den Text erëm erafléissen ze loosser. Neen, et seet een: „Mir sträichen déi Formatioun, déi et an där aktueller Legislatioun gëtt.“

Zweete Punkt, an et ass dat, wat eigentlech nach vill méi kokass ass, Dir Dammen an Dir Hären: 2007 am Juli - déi Leit, déi scho méi laang am Parlament sinn, kënne sech nach erënneren - war eng Interpellatioun vun der honorablen Oppositionsdeputéierten deemools, der Madamm Colette Flesch, eng Koryphäe vun der liberaler Partei, an där et ëmmer, ëmmer dru geleeë war, fir dass en « juste équilibre » war tëschent engersäits der Sécurité an anerersäits awer och deene perséinleche Fräiheet vum deem eenzelne Bierger.

Abee, Dir Dammen an Dir Hären, ech zitieren lech, wat d'Colette Flesch sengerzäit gesot huet an hirer Interpellatioun. „D'Regierung soll eis eng Lëscht maachen“, seet d'Colette Flesch, „vun deene Funktiounen, déi per Gesetz Officier de police judiciaire sinn, an derfir suergen, datt déi Leit och déi néideg Formatioun kréien, fir d'Rechter an d'Flichten, déi esou eng Qualitéit mat sech bréngen, bäizebréngen.“ Seet d'Colette Flesch.

An et kënnt nach méi, Dir Dammen an Dir Hären. Am Laf vun där Debat, déi et sengerzäit gouf, jo, Här Kox, lauschtet elo gutt no, ass och eng Motioun ofgestëmmt ginn. An ech mengen, Dir hutt se, well Dir waart sengerzäit schonn Oppositionsdeputéierten, matgestëmmt. Si ass unanime an der Chamber gestëmmt ginn. Déi Motioun, déi hält fest: « ... établir une liste des fonctions dont les titulaires se sont vu attribuer à un titre ou un autre la qualité d'officier de police judiciaire, et soumettre les titulaires de ces fonctions à une formation continue. » Dat heescht, wat sengerzäit an der Motioun stoung, wat sengerzäit an enger Motioun, déi deposéiert gouf vu kengen anere wéi Patrick Santer, wéi Xavier Bettel, aktuelle Statsminister, wéi Alex Bodry, President vun der Sozialistescher-Aarbechterpartei-Fraktioun, ...

(Interruption et hilarité)

... an, Dir Dammen an Dir Hären, ...

► **Une voix**.- Hat Dir se och matgestëmmt?

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Jo, ech hu se matgestëmmt, mä ech hale mech haut drun. An, Dir Dammen an Dir Hären, vun engem Félix Braz, aktuelle Vizepremier vun dëser Regierung a Justizminister. Dat war sengerzäit. An do kann een zréckbehalen: „Gréng wierkt richtig nohaltig.“ Well dat, wat déi gréng sengerzäit d'Regierung opgefuerdert hunn ze maachen, mä dat violéiert grad eng gréng Émweltministesch mat engem Projet de loi, dräi Projet-de-loien, déi se deposéiert a wou se dat, wat sengerzäit déi gréng d'Regierung opgefuerdert hunn ze maachen, wou se dat widerleet.

An duerfir stellen ech lech konkret, Madamm Dieschbourg, eng Fro. Sidd Dir bereit, dass dee Passus, dass déi Leit mussen déi Formatioun als OPJ hunn, dass se deen erëm an d'Gesetz draschreien? Jo oder neen?

An déi zweet, vu dass all déi Disposition-pénale kann sinn, hätt ech gären, dass Dir haut der Chamber sot, ob déi Disposition-pénalen - eng Hällewull, déi mat Geldstrofen a Prisonsstrofe beluecht sinn -, ob dat Infractions matérielles am Sënn vun der Lëtzeburger Strofgesetzgebung sinn oder net.

Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien !

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Roth. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Max Hahn** (DP).- Merci, Här President. Ech huelen un, dass sech dat haut de Mëtteg nach wäert e puermol widerhuelen. Ech ginn heimat den Accord vun der Demokratescher Partei a géif dem Rapporteur François Benoy Merci soe fir säin explizitte mündlechen a schrëftleche Rapport.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Hahn. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Georges Engel** (LSAP).- Jo, Merci och vun eiser Säit un den Här Benoy fir säi Rapport, an och vun eiser Säit den Accord fir dës Projet de loi.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Engel. An da wier et um honorablen Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Fernand Kartheiser** (ADR).- Merci, Här President. Just fir zwou Minutten, well mer eis jo mat de Kollege vun de Piraten opdeen, awer dofir e puer Bemierkungen.

Éischtens e grouse Merci un den Här Benoy, fir eis dat heiten esou gutt erkläert ze hunn. Mir sinn, wat de Fong ugeet, mat dem Här Roth senger Analys komplett d'accord. An ech mengen, et ass ganz wichteg, wat d'Madamm Minister virdru gesot huet: Mir sinn an engem Rechtsstat! Mä wa se dat behaupt an deem engen Dossier, da muss se och an deem nächsten Dossier gläwiedeg derfir antrieden, datt dee Rechtsstat fonctionnéiert. An da kann een net higoen an einfach esou maaachen, wéi wann déi Formationun net néideg wär, déi de Statsrot verlaangt. An et steet och nach an engem vun deenen dräi oder an zwee vun deenen dräi Gesetzer, et wär e Manktum u Formateuren do.

Mä wat ass dat fir e Rechtsstat, dee seet: Mir organiséiere keng Formationun, well mer e Problem hunn, Formateuren ze kréien.

Dat Zweet ass... Ech wär frou, wann d'Madamm Minister kéint nolauschteren, Här President, da waarden ech vläicht eng Minutt.

Dat Zweet ass, datt net nëmmen dee Problem vun der Rechtsstaatlechkeet zur Fro steet, mä och de Problem vun der Kontradiktioun an der grénge Ideologie. A mir hunn dat ëmmer erëm. Mir hunn et zum Beispill bei de Wandmillen, déi jo als ganz besonnesch ekologesch duergestallt ginn. Ech hunn elo gëschter gelies, datt se net nëmmen d'Vullen doutmaachen, mä pro Wandmille 50 Kilo Insekten pro Joer, wat fir déi ronn 70 Wandmillen zu Lëtzebuerg 3,5 Tonnen Insekten ausmécht.

Oder mir hunn hei an Europa iwwert déi lescht Jore Legislatiounen agefouert, fir zum Beispill d'Leeschung vun de Staubsauger erofzesetzen. Déiselwecht Regierung wëllt awer d'Elektromobilitéit. Si wëllt d'Elektrifizéierung vun der Industrie an d'Elektrifizéierung vun den Heizungen. Wat huet et da fir e Wäert, datt mer d'Leeschung un de Staubsauger erofsetzen?

An dann och nach hei beim Quecksëlwer, fir elo op deen heite Projet zrëckzekommen. Virun e puer Joer hu mer hei eng Legislatioun ageféiert, datt déi al elektresch Biren hu missen ofgeléist ginn duerch Energiespuerluuchten, wou iwwerall Quecksëlwer dran ass.

Den Här Benoy huet et selwer gesot: Wann esou eng brécht, da si grav gesondheetlech Konsequenzen domat verbonnen. A wou ass dann d'Logik an enger Ideologie, déi engersäits seet: „Mir müssen eng quecksëlwerfräi Gesellschaft hei am Land hunn, et ass e gesondheetleche Risiko“, a mir sinn all gezwongen, déi, déi Energiespuerluuchten hunn, also net den LED, fir Quecksëlwer an eise Luuchten ze hunn, wou de Problem ass, wann d'Fënsteren zou sinn.

An deem Sënn wollte mir och eng Motioun hannerleeën am Sënn vum Choix, fir datt d'Leit erëm d'Wiel hunn, ob se wëllen doheem eng Energiespuerluucht mat Quecksëlwer hunn oder eng al Bir, datt d'Leit da kënne selwer decidéieren, wat se wëllen, an aus deem grénge Zwang erauskommen, deen an deem Fall nach manner Sënn mécht wéi bei anere Saachen.

Ech ginn lech déi Motioun, Här President, an ech soen lech Merci.

Motion 1

D'Chamber, sech bewosst

- der Geféierlechkeet vum Quecksëlwer;

- der Wichtigkeet vum gesondheetleche Schutz am Émgang mat dëser Substanz, besonnesch bei klenger Kanner a Fraen an aneren Émstänn,

stellt fest, datt

- Quecksëlwer och an de reglementären Energiespuerluuchten enthalen ass;

- datt et keng absolutt Sécherheet gëtt an datt besonnesch an zouene Raim souwuel geféierleche Quecksëlwerdamp a kondenséierte flëssege Quecksëlwer beim Broch vun esou Energiespuerluuchten optrieden;

- datt dës Luuchten och am Zesummenhang mat anere Krankheeten (Haut, Vue, Migrän) genannt ginn;

- datt hir Entsuegung net zulescht weinst dem Quecksëlwer ëmständlech ass an datt hiren eenzege wierkleche Virdeel an engem niddregen Energieverbrauch läit;

- datt och am Gebrauch Energiespuerluuchten Nodeeler hunn, wa si zum Beispill nëmmen direkt

a fir kuerz Zäit gebraucht ginn (an engem Schaf oder engem Ofstellraum zum Beispill);

- datt och Belichtungsalternative wéi zum Beispill LED zwar kee Quecksëlwer, dofir awer seelen Äerde brauchen;

- datt trotz EU-Direktiv och haut nach „energetesch ineffizient“ klassesch Bire mat Liichtdrot am Verfall sinn,

fuerdert d'Regierung op

- de gesondheetleche Bedenke bei den Energiespuerluuchten, besonnesch duerch de Gebrauch vu Quecksëlwer, Rechnung ze droen,

- d'Reglementéierung vun den Energiespuerluuchten zu Lëtzebuerg an an der EU ze iwwerschaffen,

- dem Bierger méi Fräiheet an Eeeverantwortung beim Kaf a beim Asaz vun deene Luuchten ze loosse, déi senge Besoinen am beschten entspriechen,

- de Kaf an den Asaz vun der klassischer Bir nees ouni Restriktiounen ze erlaben.

(s.) Fernand Kartheiser.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Kartheiser. Da wier et um honorabelen Här David Wagner.

► **M. David Wagner** (*déi Lénk*).- Jo, Merci, Här President. Ech si jo och Member vun der Ëmweltkommissioun an ech war och derbäi, wéi den Här Roth seng Remarken zur Formation vum Officier de police judiciaire gemaach huet. Ech hunn och gutt nogelauschtert, an dann hunn ech ugefaangen, mir awer och Froen ze stellen, well u sech muss een zouginn, dem Här Roth seng Argumentatioun, « elle tient la route ». An ech mengen, jiddweree gesäit dat och an. Ech hat u sech och den Androck, datt d'Majoritéit dat jo och net komplett niéiert huet.

D'Argumentatioun vun der Majoritéit war déi, fir ze soen: Et muss e bësse méi schnell kënne goen a méi einfach kënne goen. An da kann een à la limite nach novollzéien. Dann ass een an enger schwiereger Situatioun, datt een an engem Ist-Zoustand wahrscheinlech ass, deen et dann net op esou eng effikass Aart a Weis géif erlaben, dat hinze kréien, wann een och nach eng Formationun géif fuerderen. Dat ass dann eng ganz pragmatesch Approche. Mä anerersäits kann ee jo dovunner ausgoen, a mir ginn och dovunner aus, datt déi Beamten dat och richteg wäerte maachen. Dat huet och keen an der Kommissioun, mengen ech, a Fro gestallt.

Mä trotzdeem ass et awer e Prinzip, wou ee sech d'Fro stellt: Wann awer eng Kéier eppes géif geschéien a wann et eng Kéier géif schifgoen? Dat heescht, et ass eng Iwwerleeung wäert. Vläch wäert dat och nom Vott an no der Publikatioun vum Gesetz vläch iergendeng Kéier eng Konsequenz hunn. Da muss ee sech dat vläch erëm eng Kéier ganz gutt iwwerleeën. An ech mengen, d'Regierung misst sech dat gutt iwwerleeën.

Ech hat mech bei deem Passus - an dat gëllt dann och fir déi zwee aner Gesetzesprojeten, déi herno kommen, da brauch ech dat net méi ze soen - och enthalen. Schlussendlech hunn ech déi dréi Projet-de-loien - da soen ech dat och elo direkt, da brauch ech dat herno net méi ze soen bei deenen zwee nächsten - awer matgestëmmt, well mer mam Prinzip trotzdeem averstane sinn. Voilà!

Merci villmools.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Wagner. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Marc Goergen** (*Piraten*).- Merci, Här President. Léif Kollegen a Matbierger, ech soen dem François Benoy Merci fir säi gudde schrëftlechen a mündleche Rapport. Ech selwer kennen de Quecksëlwer nach aus den alen Thermometere - zu Recht 2009 duerch d'EU verbueden -, fir d'Féiwer ze moossen. Ech war allerdéngs selwer net erstaunt, wéi ech am Gesetzestext hu misse liesen, dass an eisen Zännfëllungen och Quecksëlwer dran ass. Ze oft gouf dëst Material als bëlleg Alternativ benotzt, obwuel et scho laang a genuch Alternative gëtt.

Dat huet mech e bëssen erënnert un déi al Réimer, déi sech an der Antik Bläivergëftungen zougezunn hunn, well hiert Waasser am permanente Kontakt mat deem Metall war.

De Quecksëlwer ass flësseg, fest oder als Gas, an ass ee fir de Mësch immens geféierleche Metall. Schon a klenger Dose ka Quecksëlwer zu gréisserer gesondheetlecher Schied féieren. Ganz geféierlech ass dëst Metall a Gasform, wou et iwwert d'Otemweeër schlëm Schied am Kierper uriichte kann, dorënner zum Beispill Sehstörungen, Dermatitis oder Niereproblemer.

Bei schwangere Frae geet et iwwert d'Nuebelvee an de Fötus iwwer, wou et, wéi an zahlreiche Fäll bericht ginn ass, zu Behënnerunge beim Kand gefouert huet.

Zu Minamata a Japan war souguer eng Well vu Vergëftungen duerch de Verzehr vu belaschtem Fësch. D'onkontrolléiert Extraktioun an d'Entsuegung hunn derzou gefouert, dass mer de Quecksëlwer hautzudaags och an eise Mierer erëmfannen, an dee lant zum Schluss erëm mam Saumon oder Thon op eisen Telleren.

D'EU gëtt en Zil vir vun 20 Nanogramm maximal pro Gramm Fëschgewicht. An Däitschland leie laut Ëmweltbundesamt bal all d'Fësch, déi mer ze kafe kréien, iwwert deem Wäert.

De Quecksëlwer ass awer och an eise spezielle Luuchten ze fannen, bei verschiddenen Energiespuerbiren, Quecksëlwerdampheichdrockluuchten oder de bekannte Schwaarzlichtluuchten. A wéi seriö et ass, wann een aus Versinn esou eng Energiespuerluucht emol zerbrécht, erkläert Ökotec zimlech dramatesch: net an den direkte Kontakt kommen, also net mat engem Duch ophiewen, op kee Fall de Staubsauger benotzen, d'Zëmmer laang lëften. Besonnesch fir Kanner am Haushalt ass et riskant. An net ze vergiessen: d'Luucht da sécher verpaakt an enger Gefréiertut op enger spezieller Sammelstell ofginn.

An nach méi riskant sinn déi schlecht zesummegebaut Spuerluuchten, déi ee bëlleg am Internet an Asie kafe kann.

D'Präsenz vum Quecksëlwer an eiser Ëmwelt ass dobäi mënschegemaach, entstan duerch d'Extraktioun vu Buedemschätz duerch Minenaktivitéit souwéi eng schlecht Entsuegung vun den Artikelen, déi Quecksëlwer enthalen.

Prinzipiell ginn d'Piraten hiren Accord zu deem Gesetz, kritiséieren awer och, wéi richteg vun der CSV ugemierkt, de Punkt mat de Formationen an ënnerstëtzen d'CSV an deem Punkt. Fir de Rescht wäerte mer d'Gesetz awer esou wäit och ënnerstëtzen.

Merci.

► **Une voix.**- Ganz gutt!

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci villmools, Här Goergen. Ageschriwwen huet sech nach den honorabelen Här Carlo Back. Här Back, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Carlo Back** (*déi gréng*).- Merci, Här President. Kolleginnen a Kollegen, ech hunn dem Här Roth nogelauschtert, ganz intensiv nogelauschtert, an ech hu seng Bedenke versicht ze verstoen, virun allem als ancien OPJ. Ech war selwer Officier de police judiciaire a menger Fonctioun als Expert vun der Radioprotektioun an ech hu versicht, mech erëmze fannen an deem, wat Dir do gesot hutt. An ech hat do gréisser Bedenken.

Éischtens emol musst Der Fonctiounaire sinn an Dir musst d'Hand hiewen, dat heescht, Dir gitt assermentéiert, dat kann ech lech just aus menger Experienz soe vum Officier de police judiciaire. Mir hu misse virun engem Riichter, wéi gesot, de Schwur maachen. Do kann ech mech un d'Detailer net méi erënnern. Mä mir sinn assermentéiert gi vun engem Richter, fir op déi Fonctioun do preparéiert ze ginn.

Et ass ee Poste mat enger ganz grousser Responsabilitéit, well ech muss lech soen, Dir gitt net esou eran - an ech hunn dat e puermol gemaach berufflech - bei, zum Beispill, Dokter an Dir gitt do an d'Dossiere wullen. Dat Recht hutt Dir och elo net. Dir kënnt net, wann Dir ee Problem hutt, datt een Apparat do steet, wou Radioaktivitéit benotzt gëtt, da kënnt Dir net eragoen a soen: „Weist mir d'Dossiere vum Patient!“ Dir gitt jo mat enger klorer Missioun dohinne. Dir sollt feststellen: Ass hei Radioaktivitéit? Gëtt hei Radioaktivitéit oder, villméi, radioaktiv Stralung bei engem Röntgenapparat produziéiert ënner illegale Konditiounen? Dat stellt Dir fest an Dir gitt keng Dossiere kucken.

Är Missioun ass ëmmer kloer limitéiert. An ech kann lech och soen, datt mir selwer forméiert goufen. Den Aspect juridique, wéi gesot, ech si kee Jurist, an ech weess, dat hunn ech schonn hei festgestallt, dat ass keng exakt Wëssenschaft, Här Mosar, mir haten eis eng Kéier doriwwer ënnerhalen, mä et huet scho seng Regeln a Prozeduren, déi ee muss kennen a beherrschen. A mir goufen och dora forméiert, wéi een do virgeet, wat ee schreiwe soll a wat een eventuell net soll schreiwen. Dat zu deem Aspect juridique, a mir hunn dat och regelmeisseg selwer gemaach.

Well, Här Roth, wann Der enzwoousch an eng Situatioun era musst kommen, déi delikat ass, Dir kritt zum Beispill vum Collège médical geschriwwen: „Mir hunn de Verdacht, datt do eppes net koscher ass.“ Dann hutt Dir da jo e gewëssent Mandat. Do steet jo kloer dran: Gitt net an d'Dossiere wullen! An net esou, wéi Dir et elo gesot hutt. Esou einfach ass dat net. Da

gitt Dir kucken, ob do zum Beispill Radioaktivitéit ass oder, wéi den Här Benoy et hei erkläert huet, oder ob do Quecksëlwer ass. Verstitt Der? Dann ass Är Missioun scho limitéiert. Dat sinn alles Aspects juridiques, déi mer ëmmer erëm, och vun eise Juristen am Ministère, un d'Häerz geluecht kruten.

An déi Formationun gouf och automatesch à jour gehalen. Dir sidd scho selwer, wann Der eng Missioun hat, déi e bëssen heikel war, nach eng Kéier froe gaangen, ob dat esou okay ass, well Dir wëllt lech jo och do net e Faux pas leeschten, schonn eleng op der Prozedur. Dat hunn ech och als Netjurist verstanen, datt en Dossier ganz schnell kann zougemaach ginn, wann een e Feeler mécht an der Prozedur.

Dann zu de wëssenschaftlechen oder technesche Kenntniss. Et ass esou, datt een, deen OPJ ass, an och soss e Beamte vun enger Verwaltung, drop hält, eng Formationun ze kréien oder eng Formation continue à jour ze halen. Well wann Der jo musst eppes feststelle goen, wat eventuell net konform ass, da wëllt Der lech jo ausser deem juristesche Faux pas, deen Der kënnt maachen, och kee Faux pas wëlle leeschten, virun allem kee Faux pas wëlle leeschten um Niveau scientifique oder technique. An dofir si mer ëmmer a Formation-continuë gaangen, fir eist Wëssen oprechtzëherhalen.

An ech géif soen, déi Texter, déi den Här Benoy hei virgestallt huet, déi entspriechen deem Geescht. An dofir, mengen ech, sollte mer dat hei einfach stëmmen.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen**, *Président*.- Merci, Här Back. Den Här Gilles Roth huet awer nach d'Wuert gefrot.

► **M. Gilles Roth** (*CSV*).- Merci. Merci, Här President. Ech si perséinlech ugeschwat ginn. Also, dem Här Back seng Experienz, déi respektéieren ech, déi an allen Eieren. Dir hutt zwou Saache gesot. Éischtens hutt Der gesot: „Do huet ee misse Fonctiounaire sinn.“ Mir stëmmen eigentlech net iwwer Är Experienz of, mä mir stëmmen iwwer ee Gesetzestext of. An de Gesetzestext vun haut, deen ...

(Interruption)

Jo! De Gesetzestext vun haut, dee gesäit vir: « le directeur, les directeurs adjoints et les employés », an en Employé ass kee Fonctiounaire! Deen ass net ënnert dem Statut vum Fonctiounaire. An duerfir hunn ech gesot, dat ass en Novum, an deen Novum steet hei am Gesetzestext.

Dat Zweet, wou Der gesot hutt: „Mir hunn do net dierfen an alles wulle goen.“ Ech liesen lech den Text. Den Text, den Artikel 6 vun deem Reglement, dee seet: « Ils », dat sinn also d'Officiers de police judiciaire, och d'Employéen, « peuvent pénétrer de jour et de nuit, lorsqu'il existe des indices graves faisant présumer une infraction à la présente loi et à ses règlements d'exécution, dans les locaux, installations, sites et moyens de transport visés ci-dessus. » Also kënne se dat maachen.

An Är Experienz an Eieren, mir stëmmen hei iwwer e Gesetzestext of a mir kënnen net novollzéien - mir kënnen net novollzéien -, dass eng Formationun iwwert d'Portée vun enger Hällewell vun Infractions pénales, déi mat Prisonsstrofe plus Geldstrofe sanktionéiert sinn, dass eng Formationun, wéi se elo muss gemaach ginn, an Zukunft net méi sollt gemaach sinn, an dat en porte-à-faux mat dem Avis vom Conseil d'État a mat enger Motioun, déi vun der Majoritéit, déi vun enger Unanimitéit viru 14 oder 15 Joer hei, 12 Joer, an der Chamber gestëmmt ginn ass.

Här Back, an allen Eieren, ech géif wierklech nach eng Kéier d'Ëmweltministesch dozou opfuerderen, dass se nobessert an dass se seet, dass den Text, esou wéi en elo dran ass - deen huet jo keng Schwierigkeiten erweisen -, bestoe bleibt an dass déi Leit eben hir Formationun maachen. Da stëmmt d'CSV deen Text hei selbstverständlech mat.

Wa se dat net sollt maachen, da soen ech lech, da reservéiere mer eis Positioun. Mir si selbstverständlech, well et geet hei guer net, dass elo ee seet: „Hei, da sinn déi géint de Quecksëlwer oder si si fir den Amalgam.“ Dat loosse mer net mat eis maachen, well souwisou ass et hei eng europäesch Reglementatioun. A wann Der den Text richteg a genau gelies hutt, da spillt déi europäesch Reglementatioun souwisou schonns vun dem 1. Abrëll 2018 un. Et sinn also Präzisiounen, déi mer an eis lëtzebueresch Gesetzgebung draschreiwen.

Et de grâce, Madamm Ministesch, et fält lech wierklech keen Zack aus der Kroun, wann Der sot: „Mir halen den Text esou bäi, wéi en elo schonns applizéiert gouf.“

► **Une voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Roth. Den Här Back huet nach emol d'Wuert gefrot.

► **M. Carlo Back (déi gréng).**- Jo, Merci, Här President. Jo, dat mat de Beamte mag stëmmen. Ech perséinlech hat och Beamte matgeholl, wann ech op d'Plaz gaange sinn. Mä wannechgelift, wann Dir eng Plainte maacht virum Geriicht, da kënnt Dir dat net maachen als OPJ. Verstitt Der! Dann hutt Der ee Beamten derbäi, deen lech ënnerstëtzt an Ärer Missioun. Verstitt Der? Dir gitt jo net onbedéngt eleng eran, schonn eleng aus Grënn, fir een Temojn ze hunn. An den Text ass an deem Sënn ze interpretéieren. Een, deen net assermentéiert ass, dee ka jo net eragoen. Dir kënnt jo zum Beispill soen zu der Polizei: Gitt mat mer dohinner ...

(Brouhaha)

Dat ass jo esou, wéi de Wee ass: Wann et haart op haart geet, dann huet Der eventuell d'Polizei mat. An dat kritt Der jo nëmmen, d'Polizei geet jo nëmme mat lech, wann Der kënnt soen: Ech sinn en OPJ. Soss geet déi jo guer net mat. An dass Der lech begleet loosst vu Beamten, déi net assermentéiert sinn, dat ass awer berufflech okay. Do gesinn ech awer elo kee Problem, wann ee Kolleeg matgeet, deen lech ënnerstëtzt an Ärer Missioun an deen awer u sech herno an der Prozedur kee Recht huet, fir ze intervenéieren.

Ech soen lech Merci.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Back. Elo wëll ech awer der Regierung d'Wuert ginn. Madamm Carole Dieschbourg, wannechgelift.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable.**- Bon, fir d'Éischt emol wëll ech dem François Benoy fir säi gudde schrëftlechen a mëndleche Rapport Merci soen an dann awer och dem Här Back fir déi pertinent Remarken, well mir däerfen hei keen Amalgam maachen tëschent deene verschiddene Saachen. Wann Der den Artikel 5 (3) liest, da steet do: « Les fonctionnaires et agents visés au paragraphe 1er doivent avoir suivi une formation professionnelle spéciale portant sur la recherche et la constatation des infractions (...) ». Le programme et la durée de la formation ainsi que les modalités de contrôle des connaissances sont arrêtés par règlement grand-ducal. »

An dann: « Avant d'entrer en fonction, ils prêtent devant le président du tribunal d'arrondissement de leur domicile, siégeant en matière civile, le serment suivant : “Je jure ...” » an esou weider. Dat heescht, mir mussen hei net verwieselen, ëm wat et sech handelt. Et handelt sech, wat Dir mengt, ëm en Enn vun engem Saz, deen net do ass. Hei ass et net esou, dass eng Formatioun gestrach gëtt. Hei handelt et sech ëm vereedegt Leit, déi am Sënn vun deem Gesetz solle schaffen.

A wa mer wëlle gutt schaffen, da brauche mer déi Leit eben och um Terrain. Dofir soen ech der Chamber Merci a virun allem och nach eng Kéier dem Här Back, deen dat, mengen ech, immens gutt explizéiert huet.

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Ministesch. D'Diskussioun ass ...

(Interruption)

Den Här Roth huet nach d'Wuert gefrot.

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Jo, parole après ministre. Ech hätt nach gären eng Äntwert. Mir hunn hei laanschtenee geschwat, well ëm déi Fro ass et net gaangen, ob do Pjen eng Formatioun kréien, wéi se sech solle behuelen. Mä d'Fro ass déi, dass se eng Formatioun kréien - an dat hutt Der aus Ärem Gesetz gestrach - iwwert d'Portée vun deenen eenzelnen Infractionen. An et sinn der eng Hellewull, déi fest-gesat sinn.

An eng zweet Fro, déi ech lech gestallt hat, Madamm Ministesch, a wou ech gären eng Äntwert hätt: Sinn all déi Infractionen, déi hei opgeléicht sinn, sinn dat « infractions matérielles au sens du droit pénal » oder net?

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Wëllt d'Madamm Ministesch nach dorobber reagéieren? Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Da kënne mer jo ofstëmmen iwwert de Projet de loi 7350.

(Protestations et exclamations)

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Dat do geet dach net, dass eng Regierung refuséiert, eng Äntwert ze ginn, Här President!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- D'Madamm Ministesch huet alles gesot, wat ze soen ass.

(Brouhaha)

► **M. Laurent Mosar (CSV).**- Nee, si huet näischt gesot!

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Den Text steet am Document parlementaire 7350³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7350 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Duerno de Vote par procuration. De Vott ass heimat ofgeschloss.

De Projet de loi 7350 ass mat 33 Jo-Stëmmen, bei 4 Nee-Stëmmen an 23 Enthaltungen ugeho.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par Mme Josée Lorsché), Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen (par M. Roberto Traversini), Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Paul Galles), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Da kéime mer zum Vott vun der Motioun, déi vun der ADR agereecht ginn ass. Här Roth, wannechgelift!

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Ech wollt awer nach eng Kéier soen, mir hätten deen Text hei wierklech gär matgestëmmt. An ech mengen, mir hunn der Ministesch hei d'Hand gereecht, souwuel schonns an der Kommissioun wéi elo.

Mä ech kann net akzeptéieren als Vollektivvertreder, dass hei gesot gëtt, déi OPjen, déi do alleguerten déi Infractione sollte kontrolléieren, dass déi alles wëssen, wat et ass, an dass eng Ministesch hei an e Parlament kënnt an net ka soen, ob eng Infraction, déi do opgeluecht ass, ob dat eng Infraction matérielle ass oder net! Well grad do läit de Problem an där ganzer Saach!

Eng Infraction matérielle, Madamm Ministesch, da soen ech lech et, do gëtt vun deemjéinegen, dee se mécht, einfach de Fait matériel - duerfir heescht se esou - festgestallt an et gëtt net emol gekuckt, ob deen e Mobile (veuillez lire : e Motiv) oder iergendeng Intention oder net hat, fir déi ze commettéieren.

An ech muss lech ganz éierlech soen, Är Äntwert, déi Der hei ginn hutt, dat ass en Net-respekt vun dem Parlament!

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Roth. Den Här Fernand Kartheiser huet nach d'Wuert gefrot.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Här President, wat d'ADR ugeet, si mer an därselwechter Situatioun. Wat de Fong vum Gesetz ugeet, hätte mer eis gär ugeschloss. Wat de Quecksilber ugeet, d'Bioziden oder chemesch Produkter, reng den Émweltaspekt dovunner, do hätte mer kënnen e Kompromëss hei fannen a mir hätte vläicht souguer eestëmme kënnen déi Gesetzer unhuelen.

Mä datt awer hei Froen, déi de Fonctionnement vum Rechtsstat betreffen, op déi Manéier ecartéiert ginn, wéi mer et hei haut erlieft hunn, dat huet eis dozou gezwongen, e kloert Zeechen ze setzen an ze soen: Dat do geet fir eis net, mir stëmme mat Neen! A mir huelen dat, wannechgelift soll d'Regierung dat eescht huelen an net méi heihinnerkommen an net capabel sinn oder net wëlles hunn, op d'Froe vum Parlament ze äntwerten. Zemools bei Saachen, déi vum Rechtsstat relevant sinn, kann dat net sinn!

D'Madamm Minister hat jo bei engem Projet virdu gesot: „Mir sinn an engem Rechtsstat.“

Déi Prestatioun, déi mer hei elo erlieft hunn, dementéiert hir eege Wieder!

Motion 1

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Kartheiser. Ech mengen, da kënne mer elo zum Ofstëmmen vun der Motioun kommen.

Ass de Vote électronique gefrot? Ech ginn dovunner aus.

Vote sur la motion 1

De Vott fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun 1 ass mat 3 Jo-Stëmmen a 56 Nee-Stëmmen ofgeleent ginn.

Résultat définitif après redressement : la motion 1 est rejetée par 56 voix contre 4 voix.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden (par M. Laurent Mosar), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Paul Galles), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Mme Joëlle Elvinger, MM. Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mmes Carole Hartmann et Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

MM. Marc Angel, Dan Biancalana, Alex Bodry, Mme Tess Burton, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Lydia Mutsch ;

MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par M. Roberto Traversini), Stéphanie Empain, MM. Marc Hansen (par Mme Josée Hansen), Henri Kox, Mme Josée Lorsché, MM. Charles Margue et Roberto Traversini ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

► **Une voix.**- Dat ass näischt Neits.

(Hilarité)

8. 7357 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 4 septembre 2015 relative aux produits biocides

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Da kënne mer zum nächste Projet kommen, dem Projet de loi 7357, enger Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Biozidproduiten. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. Et si schonn ageschriwwen: den Här Paul Galles, den Här Max Hahn, den Här Georges Engel, den Här Fernand Kartheiser, den Här David Wagner an den Här Marc Goergen.

D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här François Benoy. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire

► **M. François Benoy (déi gréng), rapporteur.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Biozide si Produite respektiv Substanzen, déi vum Mënsch onerwünschten Organismen iwwer eng chemesch oder biologesch Aktioun bekämpfen oder zerstéieren, wéi zum Beispill Raten oder Insekten, mä och Mikroorganisme wéi Bakterien, Viren oder Schimmel, dat, well si schiedlech fir de Mënsch respektiv seng Aktivitéiten, Déieren oder d'Émwelt sinn. A si gi souwuel vu Privatleit wéi och vu Professionelle genotzt.

D'Lëscht vun Bioziden, déi am Alldag genotzt ginn, ass laang: Desinfektionsméttel, Insektiziden, Produiten, fir Materialie wéi zum Beispill Holz oder Plastik ze schützen, Gëft géint Raten an esou weider. Biozide sinn awer och a Materialie wéi dem Plastik, Faarwen, Textilien, Holz etc. verschafft, fir se géint Insekten, Mikroben, Parasitten oder nach Schimmel ze schützen. Mä, och wa mir Bioziden zum Deel brauchen a si ons schützen, esou si se gläichzäiteg awer och ganz geféierlech fir d'Mënschen an d'Déieren an ons Émwelt. An dofir ass et wichtig, dass mir ons strikt Regele ginn, wat d'Iwwerwaachung an den Émgang mat Bioziden ugeet, fir déi Riske maximal ze reduzéieren.

A genau dat maache mer och mat dem Gesetzesprojet 7357, deen d'Gesetz aus dem Joer 2015 iwwert d'Bioziden ännert, fir de Mënsch an d'Émwelt nach besser ze schützen.

Den Text gouf de 17. September zejoert vun der Émweltministesch an der Chamber depo-

siert. Zesumme mat den Avisen hu mer den Text an der zoustänneger Kommissioun de 6. Mäerz diskutéiert an de Rapport den 20. Mäerz ugeholl.

No e puer Joer Erfahrung mam Gesetz iwwert d'Biozide gi mat dësem Gesetzesprojet juristes a praktesch Problemer behuuewen, fir dass d'Applizéierung um Terrain beschtméiglech funktionnéiert, dat natierlech och, fir d'Konformitéit mat dem betreffenden europäesche Règlement ze garantéieren.

D'Zouloossung an de Contrôle vun de Substanzen duerch d'Émweltverwaltung gi méi effikass. Och bei de Mesuren, déi den zoustänneg Minister, wann néideg, ergräife kann, ginn Upassunge gemaach grad ewéi bei de Sanktiounen.

A wéi mir dat och scho bei anere Matièreen hunn, kréien d'Police an aner kompetent Beamten, wéi zum Beispill déi vun der Émweltverwaltung, dem Waasserwirtschaftsamt, der Douane, der ITM awer och der Unité de contrôle aus dem landwirtschaftleche Beräich d'Méiglechkeet, Kontrollen op zougängleche Plazen ze maachen, ouni dass de Propriétaire am Virus informéiert ass. An ech mengen, ech muss soen, dat ass jo och eng Saach, déi am Sënn ass vun dem Objet hei, näämlech dass mer d'Émwelt an och virun allem d'Mënschen hei schützen, dass een do séier kann agräifen.

An ech mengen, an deem Sënn ass och déi Fro mat der obligatorescher Formatioun, déi bei deem heiten, och virdu an an deem Text duerno de Fall ass. Näämlech ass et jo net esou, dass déi Formatioun ofgeschaaft gëtt, et ass just esou, dass d'Méiglechkeet do ass, dass se en groupe, gruppéiert gemaach gëtt, well eben alleguerten déi Beamten, déi an deem Émweltberäich hei schaffen, och dann zesumme kënne forméiert gi fir déi speziell Matièreen alleguerten an net isoléiert an enger Formatioun musse sëtzen, wou et just ëm dat heite ganz spezifesch geet. A wéi et och elo scho gesot ginn ass: Dat si jo net iergendwelch Beamten, déi dat maachen, mä dat sinn Officiere vun der Police judiciaire, Leit, déi sech wierklech gutt och mam Droit pénal, dem Code de procédure pénale, den Émweltgesetzter an esou weider auskennen.

D'Lëscht vun den temporäre Mesuren, déi vum Minister, deen d'Émwelt a sengen Attributiounen huet, kënnen ordonnéiert ginn am Fall vun net konforme Produiten oder Substanzen, fir déi ze detektéieren, gëtt mat dësem Gesetzesprojet geännert. De Minister kann zum Beispill ordonnéieren, dass d'Leit, déi mat dësen net konforme Substanzen oder Produiten a Kontakt kommen, komm sinn, dorüwwer informéiert musse ginn. Och kann de Minister elo administrativ Amendé ginn, wa géint verschidden Dispositiounen vum Gesetz verstouss gëtt. Domadder kënnen d'Leit, déi hire legale Obligatiounen net nokommen, besser sanktionéiert an de Respekt vun dësen Obligatiounen verbessert ginn.

A sengem Avis vum 5. Februar vun dësem Joer huet de Statsrot e puer Remarken zum Gesetzesprojet gemaach, dorënner och weinst dem Paraphraséiere vun Dispositiounen vum europäesche Règlement, a freet, par contre, d'Referenz op den Text. Deem gouf Rechnung gedroen.

D'Handelskummer approuvéiert de Gesetzesprojet an hirem Avis an d'Handwierkerkummer huet keng speziell Observatiounen ze maachen.

Här President, Dir Dammen, Dir Hären, Biozide sinn a ville Formen am Alldag vun de Mënschen omnipräsent, sief et als Desinfektant, fir Produiten ze protegéieren, fir géint Schädlinge virzegoen an esou weider. Si sinn zugläich och e Schutz an eng Hëllef wéi och e Risk fir ons Gesondheet an Émwelt. An dofir ass et ëmsou méi wichtig, dass mir ons déi beschtméiglech Moyene gi fir en effikasse Schutz a Contrôle, wat mir mat dësem Gesetzesprojet maachen.

An deem Sënn soen ech lech Merci fir d'No-lauschteren a ginn och den Accord vun der grénger Fraktioun.

► **Plusieurs voix.**- Très bien !

► **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Benoy. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Paul Galles agedroen. Här Galles, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Paul Galles (CSV).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech soen dem honorabelen Deputéierte François Benoy villmools Merci fir säi gudde mëndlechen a schrëftleche Rapport.